

OPENGRONDSTUINBOUW: INKOMENS STIJGEN IN ALLE SECTOREN

Harold van der Meulen

De resultaten van alle opengrondstuinbouwsectoren komen naar verwachting hoger uit dan vorig jaar. Het wisselvallige weer heeft gemiddeld genomen geen nadelige invloed gehad op de producties en de prijsvorming was goed. Hierbij moet wel worden aangetekend dat de raming van de resultaten een weerspiegeling is voor het gemiddelde bedrijf. In de praktijk is de spreiding tussen de bedrijven groot, bijvoorbeeld door de diversiteit in geteelde gewassen binnen de verschillende opengrondstuinbouwsectoren, contracten en kwaliteit van de producten.

Opengrondsgroente: hogere productie, prijsniveau op peil

Over het algemeen was 2007 een goed jaar voor opengrondsgroenteteelten. Het wisselvallige weer leverde voor de meeste telers weinig schade op en zorgde voor een regelmatige aanvoer van producten. De producties lagen gemiddeld hoger dan vorig jaar en meestal bleef de prijs ook op peil. Dit algemene beeld geldt niet voor de telers van prei en ijsbergsla, waarvoor de prijsvorming slecht was. Het gemiddelde kostenniveau steeg met 2%. Het meest stegen de kosten van kunstmest en gewasbescherming. Door het wisselvallige weer nam het gebruik van fungiciden toe. De stijging van de kosten wordt op de meeste bedrijven meer dan gecompenseerd door de toename van de opbrengsten. De rentabiliteit zal in 2007 naar verwachting uitkomen tussen de 90% en 94%. Het gezinsinkomen uit bedrijf neemt licht toe en komt gemiddeld uit op omstreeks 60.000 euro. Op basis van dit inkomen kunnen bedrijven besparingen realiseren.

Bloembollenteelt: wisselende marktsituatie

De marktsituatie in de bloembollenteelt was in 2007 wisselend. De groei van de voorjaarsbloeiers, zoals tulp, narcis, hyacint en krokus, kwam als gevolg van het droge en zonnige voorjaar uitzonderlijk vroeg op gang. De fysieke opbrengst was normaal. Door natte oogstomstandigheden daarna zijn er opnieuw kwaliteitsproblemen ontstaan. Het broeiseizoen (de teelt van bolbloemen) voor tulp verliep minder goed. De prijsvorming van tulpenbollen was goed door een lichte afname van het aanbod en een betere vraag. Ook de prijzen voor narcis zijn redelijk, terwijl de prijsvorming van hyacint wel onder druk staat. Dat geldt zowel voor de droogverkoop als voor de broeierij. Bij de zomerbloeiers zoals lelie, gladiool en dahlia is de fysieke opbrengst normaal. De prijsvorming bij lelie was echter wisselend. Vooral de afzet van Oriëntals is zorgelijk, mede als gevolg van de grote toename van het areaal van deze groep. De kosten van de bloembollenteelt zullen dit jaar weinig toenemen, ongeveer met het verloop van de inflatie. Voor de hele bollensector wordt verwacht dat de rentabiliteit licht toeneemt en uitkomt tussen 99% en 103% ten opzichte van 99% in 2006. Het gezinsinkomen uit bedrijf zal hierdoor verder verbeteren en komt uit op 90.000 tot 110.000 euro. Op basis hiervan kunnen bedrijven, evenals in 2006, ruime besparingen realiseren.

Fruitteelt: productief jaar voor appels en peren

2007 was een productief jaar voor appels en peren. De totale Nederlandse productie van appels bedraagt in 2007 396.000 ton. Vergeleken met 2006 is dit een toename van circa 50.000 ton. In 2007 hadden de appelteelers weinig teelttechnische problemen; dit resulteerde in een kwalitatief goed product en hoge producties per ha. Voorlopig wordt uitgegaan van een gemiddeld circa 3-5% hogere appelprijs dan van het oogstjaar 2006. De positieve stemming wordt vooral veroorzaakt door de mislukte oogst in Oost-Europa en de goede prijzen voor industriefruit. De totale perenproductie in Nederland is in 2007 uitgekomen op een nieuw record van 255.000 ton, een stijging van circa 20.000 ton ten opzichte van vorig jaar. De vooruitzichten voor het afzetseizoen zijn over het algemeen positief. De totale Europese perenproductie zal naar verwachting tussen de 6 en 8% lager uitvallen. Er is een kwalitatief goed product geoogst, wat de bewaarbaarheid ten goede zal komen. Voorlopig wordt uitgegaan van een gemiddelde prijsstijging van circa

3-5% in vergelijking met het oogstjaar 2006. De kosten zijn met meer dan 5% gestegen ten opzichte van 2006. De voornaamste redenen hiervoor zijn de hogere arbeidskosten en de te verwachten hogere bewaarkosten als gevolg van de hogere productie. De verwachtingen van dit oogstseizoen zijn hoog gespannen. Dit vindt ook zijn weerspiegeling in de verwachte rentabiliteit tussen de 92% en 96%. Het gezinsinkomen uit bedrijf stijgt verder door naar gemiddeld circa 70.000 euro. Bij dit inkomen kunnen besparingen worden gerealiseerd.

Boomteelt: afzet verbeterd

Het jaar 2007 heeft eindelijk de lang verwachte verbetering gebracht. Voor de gehele boomkwekerij is de afzet van producten in 2007 verbeterd. Na jaren van malaise is er nu sprake van optimisme, ook voor het voorjaar 2008. Deze ontwikkeling weerspiegelt zich in een toename van de exportwaarde met meer dan 12% over de eerste negen maanden van 2007 in vergelijking met dezelfde periode in 2006. Niet alleen gunstig weer tijdens het handelsseizoen, maar ook een aantrekkende vraag bij een evenwichtiger aanbod draagt bij aan de goede stemming. De handel in laan- en parkbomen is in de loop van 2007 verder hersteld. De stemming is na een aantal magere jaren zeer positief. Economische groei en een toenemende belangstelling voor openbaar groen leiden tot grotere budgetten bij overheden. Geschat wordt dat de totale kosten met ongeveer 3% zijn toegenomen. Schaarste aan personeel leidt tot hogere personeelslasten. Ook de prijzen van gewasbeschermingsmiddelen en andere materialen nemen toe. Het groter aantal verkochte planten, en de aantrekkende prijzen zorgen ruimschoots voor compensatie van de stijgende kosten. Op grond van deze resultaten is het de verwachting dat de rentabiliteit sterk verbetert, en uitkomt op 95% tot 99%. Het gezinsinkomen uit bedrijf komt hierbij gemiddeld uit op 65.000 tot 75.000 euro. Dit leidt tot ruime besparingen op de bedrijven.

Tabel 1 *Bedrijfsresultaat en inkomens van opengrondstuinbouwbedrijven*

	Opengronds- groentebedrijven	Bloembollen- bedrijven	Fruit- bedrijven	Boomkwekerij- bedrijven
Opbrengsten-kostenverhouding (in %)				
2005	88	90	79	94
2006 (v)	91	99	88	92
2007 (r)	90-94	99-103	92-96	95-99
Gezinsinkomen uit bedrijf (x 1.000 euro)				
2005	37	26	20	67
2006 (v)	57	93	50	50
2007 (r)	55-65	90-110	65-75	65-75

Bron: Informatienet.

Meer informatie:

Rapport 1.07.04 *Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens 2007*